https://archive.org/details/bk774/page/n0/mode/1up

1922-1924 Between -Desh Pardeshma Sthapayela Yuvak Mandalo nu Avlokan (774)

All Items on https://archive.org/details/realpatidar

Full Library on https://realpatidar.com/library

દેશ પરદેશમાં સ્થપાયેલાં

શ્રી કચ્છી કડવા પાટીદાર યુવકમંડળોના કામકાજનું

અવલોકન.

શ્રી અંબીકાવિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ લખમીચંદ હીરાચંદે છાપ્યું.

ઢાલગરઓળ—અમદાવાદ.

realpatidar.com

https://archive.org/details/bk774/page/n1/mode/1up

Real Patidar Library

https://www.realpatidar.com/library

This book/literature/article/material may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is expressly forbidden.

The library does not give any warranty express or implied or make any representation that the contents will be complete or accurate or up to date. The library shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of this material.

Full terms and conditions of use: http://www.realpatidar.com

About Real Patidar books

Real Patidar's mission is to organize the information on Satpanth religion, which is a Nizari Ismaili sect of Shia branch of Islam, and to make it universally accessible and useful. Real Patidar Books helps readers discover the material on Satpanth online while helping authors and researchers in their studies. You can know more by visiting http://www.realpatidar.com

You can resize and move this box in any PDF Application like Adobe Acrobat Reader.

Use the Bookmarks facility in the PDF to directly go to the pages containing Highlights.

For Reference See Pages: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.
For page numbers, see the page footer. Page numbers are in 'Page x of y' format

References by: RealPatidar.com - Created using: step2-QR-and-3-RM-v5.py

https://archive.org/details/bk774/page/n2/mode/1up

Digitally signed by realpatidar.com
DN: cn=realpatidar.com, c=IN,
o=realpatidar.com,
email=mail@realpatidar.com
Reason: I have reviewed this
document
Date: 2026.02.19 15:35:10 +05'30'

realpatidar.com

દેશ પરદેશમાં સ્થપાયેલાં

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર યુવકમંડળોના કામકાજનું

અવલોકન.

શ્રી અંબીકાવિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં પટેલ લખમીચંદ હીરાચંદે છાપ્યું.

ઢાલગરઓળ—અમદાવાદ.

realpatidar.com

https://archive.org/details/bk774/page/n3/mode/1up

realpatidar.com

દેશ પરદેશમાં સ્થપાયેલાં

શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર યુવકમંડળોના કામકાજનું

અવલોકન.

કરાંચીના જ્ઞાતિ સુધારક ભાઈઓ તરફથી ખુલ્લો પત્ર છપાઇને બહાર પડયો અને તે ખુલ્લા પત્રનું અવલોકન મારા તરફથી છપાઈને બહાર પડયું છે ત્યારબાદ, મુંબઈ, કરાંચી અને વીરાંણીવાળાં યુવક મંડળો તરફથી જે પ્રવૃત્તિઓ ચાલી રહી છે તેની જાણુવા જોગ હકીકતની આ સમાલોચના એટલા માટે કરવાની જરૂર છે કે દેશ વિદેશમાં રહેતા આપણા કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ ભાઈઓને જ્ઞાતિસુધારાની હીલચાલનું મહત્વ અને જરૂરીઆત સમજાય અને જ્ઞાતિહીતના કાર્યમાં પોતાથી બનતો ફાળો પણ આપે એજ આ લેખનો હેતુ છે.

કચ્છ વિરાણીમાં આપણા યુવક મંડળના સાહસિક અને ઉત્સાહી વીરો પોતાથી બનતી જ્ઞાતિ સેવા શુદ્ધ હૃદયથી કરે જાય છે પરંતુ તે મંડળ પાસે લેખો અને હેવાલો પ્રસિદ્ધ કરવાનું-છપાવવાનું-સાધન નહીં હોવાથી તે મંડળનાં કેટલાંક સ્તુતીપાત્ર કાર્યોની નોંધ જ્ઞાતિના ઘણા ભાઈઓ લઇ શકતા નથી. દેશમાં જ્ઞાતિના જૂલમગાર આગેવાન ગેઢેરાઓના ત્રાસમાંથી ઘણાં અજ્ઞાન જ્ઞાતિ ભાઈબહેનોને બચાવવાનું કાર્ય વીરાણીના યુવકો કરી રહ્યા છે એ બીજા યુવક મંડળો કરતાં તેમની પ્રતિષ્ટામાં વધારો કરનારૂં ગણી શકાય પરંતુ તે સાથે વીરાણી ગામના આગેવાન પટેલો અને જ્ઞાતિમાં પંચાત કરનારા વયોવૃદ્ધ વડીલોની પણ તે મંડળના યુવકોને સહાય છે એ વાત પણ કહેવી જોઇએ એટલે વીરાણી ગામના જ્ઞાતિના વડીલો સમજુ અને પોતાની ફરજ સમજનારા છે અને તે વખત આવે અદા પણ કરે છે. અને વીરાણીના યુવક મંડળને પ્રસંગોપાત મદદ કરતા આવ્યા છે એ વાત સહુ કોઇની જાણુમાંજ છે. વીરાણીના યુવકમંડળ અને ત્યાંના આગેવાનોની એક દીલી અને સ્વજ્ઞાતિનાં ભાઈબહેનો પ્રત્યેની લાગણીથી હમણાં બે એક માસ ઉપર એક નિર્દોષ બાળાનો ભવ બીગડતો અટકી ગયો છે. દેશમાં જે જુલમગાર આગેવાનો છે અને ગેઢેરા જેવા છે તેમના હાથે તે બગડવાનો પૂરો સંભવ હતો, આ બાઈને ફસામણુ ઉભી કરાવામાં તેમને હરામના પૈસા મળવાના હતા તે યુવક મંડળના ઉત્સાહી ભાઇઓ અને તે બાઈના મામાના બળ પ્રતાપે અટકી ગયા છે. અને તે નિર્દોષ ગાય જેવી બહેન કસાઇ જેવાં કામ કરનાર ક્રૂર કસાઇ આગેવાનોના ફંદામાંથી છુટી થઇ પોતાની ઇચ્છાપૂર્વક સુખી થઈ શકી છે. આ બનાવ માટે પ્રભુનો પાડ માનતાં તે બાઇનુ હૃદયબળ અને યુવક મંડળની જાહેર હિમ્મત પણ ખરેખર સ્તુતીપાત્ર છે એ ભુલવું જોઇએ નહીં. ખરેખર તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે. કચ્છ દેશમાં ત્રણે પાંચાડાના આગેવાન

realpatidar.com

https://archive.org/details/bk774/page/n4/mode/1up

realpatidar.com

ગેદેરાઓ વીરાણીના યુવક મંડળ અને જ્ઞાતિ આગેવાનોને તોડી પાડી પોતાનો માર્ગ ચોખો રાખવા એટલે કસાઈખાના જેવો પોતાનો ધંધો ચાલું રાખવા અનેક પ્રયત્નો કરે છે. પોતાનો જુલ્મી દોર બન્યો રાખવા તનતોડ પ્રયાસ અનેક રીતે કરી ચુકયા, વીરાણી ગામમાં આગેવાનો અને યુવક મંડળ વચ્ચે કુસંપ ઉભો કરાવવા પણ મથી–ચૂકયા પરંતુ તે બંનેની એક સંપી અને તેમનામાં જ્ઞાતિ પ્રત્યેની સાચી ભક્તિ હોવાથી ફાટફૂટ પડાવાનો પુરૂષાર્થ કરનારાઓ ફાવી શકયા નથી. એટલુંજ નહિ પરંતુ દેશના જુલમગાર આગેવાનોથી વીરાણીમાં હવે કોઇ ડરી જાય એવા નથી. પીરાણા પંથના નામે ચાલતા ખાનાનો સહુથી પહેલો ત્યાગ વીરાણી ગામે કર્યો છે અને જ્યોતિધામના મંદિરથી પ્રખ્યાત થયેલા વીરાણી ગામને આજે કચ્છ દેશની જ્ઞાતિ બરાબર જાણી ગઇ છે જુલમગાર આગેવાનો હાથ ઘસતા રહ્યા છે એ બનાવ વીરાણી ગામ સમસ્તના ભાઇઓ માટે ઓછો કીર્તિવંત નથી. સૈયદોના કુટુંબને પીરાણામાં નભાવવા અને કાકાઓને મોજ મજાની સ્હાબી ઉડાવા દેશના જુલ્મી આગેવાનો કચ્છ જ્ઞાતિમાં ઘેર ઘેર ફરી દંડ અને ધર્માદાના નામે કોરીઓ ઉઘરાવી ખાય છે તે કારમો દંડ વીરાણી ગામે આજે પાંચ છ વર્ષથી આપવો બંધ કર્યો છે એટલુંજ નહિ પણ પીરાણા પંથની અધર્મયુક્ત પ્રણાલી તજી દઈ તે પંથના રીત રિવાજ મુજબ લગ્ન નહી કરતાં શુદ્ધ વૈદિક ધર્મ પ્રમાણે વીરાણી ગામના કણબી ભાઈઓએ ગયા વિવાહ પ્રસંગે લગ્નો કર્યા છે. હિન્દુજ્ઞાતિના રિવાજ મુજબ ચોરી અને વેદી બાંધી શાસ્ત્રોક્ત પદ્ધતિએ લગ્નવીધિ કરવાના તજી દેવાયેલા માર્ગનો પુનરોદ્ધાર કરી પોતે હિન્દુ છે અને હિન્દુશાસ્ત્રોને માનનારા છે એવું જ્ઞાતિના અન્ય વર્ગને બતાવી આપ્યું છે. વીરાણી ગામના પગલે ચાલવાની જાહેર હીમત, નખત્રાણુ, દેવીસર કોટડુ વગેરે મળી આઠેક ગામોએ પણ બતાવી છે અને પીરાણાના અર્ધદગ્ધ પંથમાં ડુબતી પોતાની જ્ઞાતિને બચાવી લઈ પોતે કડવા પાટીદાર હોવાનો શુદ્ધ દાખલો બેસાડયો છે. તેમનો આ ઉત્તમ અને ખાસ જરૂરી પ્રયાસ દેશ પરદેશમાં પણ પ્રસંસા પામ્યો છે અને વીરાણી ગામની જાહેર હિંમત અને હિન્દુપણામાંથી નહી ટળી જવાના શુભ પ્રયાસનાં ઘેર ઘેર વખાણ થાય છે. તે ગામના યુવકો, વડીલો અને બહેનોને પ્રભુ વિશેષ આત્મબળ અને બુદ્ધિ બક્ષો એવી દેશ પરદેશના જ્ઞાતિ ભાઇઓની સાથે આ લેખકની પણ પ્રાર્થના છે.

ખુલ્લા પત્રનું મારા તરફથી અવલોકન બહાર પડયા પછી વળી કરાંચીમાં એક શ્રી પાટીદાર ઉદય નામનું મંડળ સ્થાપાયું છે. એ મંડળ તરફથી એક હેન્ડબીલ " સ્વધર્મને ત્યાગી પાપી પીરાણા ધર્મમાં ફસાયેલા પાટીદારોના ઉદ્ધાર માટે " વાળો લેખ લખાયો છે. તે વાંચ્યા પછી એ વીર મંડળ જ્ઞાતિના ભાઇઓને પીરાણા કપ્રસ્તાની ધર્મથી છોડાવવાને કેશરીયાં કરી ધર્મ યુધ્ધે બહાર પડયું હોય એવું લેખ વાંચતાં આપણને થાય છે. હીન્દુ ભાઇઓને સમજાવીને સનાતન ધર્મ તરફ દોરવાના વિચારથી પાટીદાર ઉદય મંડળ ઉભું થયું છે. તેજ વિચારમાં મંડળ મક્કમ પણે નીડરતાથી કામ કરી જ્ઞાતિ સેવા કરશે તો જરૂર જ્ઞાતિના ભાઇઓ અને તે સિવાયના હીન્દુ ભાઇઓ જે વગર સમજે પીરાણા કપ્રસ્તાની પંથમાં સંડોવાયા છે, તેનો ઉદ્ધાર આ મંડળના હાથે થાય એવો સંભવ છે. માટે જ્ઞાતિના દરેક ભાઇઓ તેમજ બહેનોને કરાંચીમાં જન્મ પામેલા ઉદય મંડળને દરેક રીતે ફતેહમંદ કરવા અને તે મંડળની જે ધારણા છે તેને સફળ કરવા પોતાથી બને તે મદદ કરવા મારી વિનંતી છે.

realpatidar.com

Virani Moti was the first village to boycott and rename Jamatkhana to Jyoti Mandir

Virani stopped giving dasond and religious taxes to Pirana - around 1918

This report is for 1922-24, which means book is written after 1924. Therefore 5 to 6 years before the report means around 1919

Handbill by Patidar Uday Mandal, Karachi

https://archive.org/details/bk774/page/n5/mode/1up

realpatidar.com

VSK: 15-Aug-1922

આ શ્રી પાટીદાર ઉદય મંડળના માટે જન સમાજના હીતને ખાતર એક ઉલ્લેખ કરવાની પણ જરૂર છે:—કરાંચીમાં શ્રી કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળ હયાત હોવા છતાં આવું બીજું મંડળ ઉભું કરવાની ખાસ જરૂર કેમ ઉભી થઈ? કડવા પાટીદાર યુવક મંડળે ગયા શ્રાવણ વદ ૮ ના રોજે તદન પીરાણા ધર્મનો ત્યાગ કરી જ્ઞાતિ ભાઇઓને તેમાંથી મુક્ત કરવા અને શુદ્ધ સનાતન ધર્મ પ્રમાણે વર્તવા બાવીસ ભાઇઓની કાર્યવાહક કમીટી નીમેલી તે કમીટીએ શું કર્યું ? તેમનો પ્રયત્ન શું નીરફળ ગયો છે ? જરૂર કાંઇક દાળમાં કાળું દેખાય છે. કારણ કે કરાંચી જ્ઞાતિ સુધારક ભાઇઓની સભા તરફથી જે ખુલ્લો પત્ર બહાર પડેલ છે તે ઉપરથી સુધારક ભાઇઓની ઇચ્છા એવી જણાય છે કે પીરાણામાં આપણો કબ્જો રહે અને કાકાઓ ગાદિપતિ કાયમ રહે! અને સૈયદોનો હક તોડી પાડવાને તનતોડ મહેનત કરવી ! ! એ ઉપરથી એવું અનુમાન નીકળી શકે છે કે જ્ઞાતિ સુધારક યુવકમંડળના ભાઇઓ હજુ પીરાણાને છોડવા તદન તઇયાર નથી તેથીજ આ નવીન શ્રી પાટીદાર ઉદય મંડળને જન્મ લેવાનું બન્યું હોય એ બનવાજોગ છે.

IMPORTANT
-
KKP Gyanti Sudharak Yuvak Mandal was of opinion that Pirana should be under KKP community's control and Saiyeds should be driven out.

NRL did not like this

પત્રદ્વારા તપાસ કરાવી તો યુવકમંડળના મુખ્ય મુખ્ય આગેવાનોથી મને ખબર મળ્યા કે પાટીદાર ઉદય મંડળમાં કોણ કોણ મેમ્બરો છે, તેની તેઓને ખબર નથી ! જ્યારે યુવકમંડળના સભ્યો ઉદયમંડળમાં જોડાયા નથી ત્યારે આ ઉદયમંડળ કોના તરફથી ઉભું કરવામાં આવ્યું છે ? લેખના નીચે કોઇ ભાઇના નામની સહી નથી જેથી મારી માફક ઘણા ભાઇઓને એ શંકા થતી હશે અરે ખુદ કરાંચીમાજ જ્ઞાતિ સુધારક ભાઇઓ જાણુતા નથી તો પછી બીજા દેશના ભાઇઓ ઉદય મંડળના સભ્યોને કેવી રીતે જાણી શકે ! ઉદયમંડળે પણ કરાચી યુવકમંડળની માફક કોઇનું નામ ન આપવામાંજ ડહાપણ માનેલું હોય તો મારે ખાસ કહેવું જોઇએ કે એ બીક નકામી છે. કરાંચીમાં કડવા પાટી-દાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવકમંડળ તરફથી કેટલાક લેખો બહાર પડયા છે પરંતુ કોઈ લેખની નીચે, સેક્રેટરી, અથવા પ્રમુખનું નામ બહાર પાડવામાં આવ્યું નથી ! આમ કરવાનું ખાસ અને ખુલ્લું કારણુ એ જણાય છે કે. લેખના નીચે કોઇ ભાઇનું નામ છપાય તો દેશના આગેવાનો તે ભાઇ ઉપર જુલમ ગુજારે ! એવીજ મનની નબળાઈથી કોઇ નામ આપતા નથી. ઉદયમંડળે પણ યુવકમંડળની નકલ કરી જણાય છે. પોતે મહાન પ્રતાપી વીર મંડળ હોવા છતાં દેશના આગેવાનોથી ડરતા હોય એમ દેખાય છે. તેથીજ યુવકમંડ-ળની માફક ગેરે ઘા કરવો સારો આમ ધારીને જો નામ ન આપ્યું હોય તો મહાન પ્રતાપી ઉદયમંડળની શરૂવાતમાંજ નબળાઇ પુરવાર થાય છે. માટે શ્રી પાટીદાર ઉદયમંડ-ળના કાર્યવાહકો પોતા તરફનો યોગ્ય ખુલાસો કરશે એવી આશા છે.

અસલનું જુનું કરાંચીમાં શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવકમંડળ હાલમાં ખુલ્લો પત્ર બહાર પાડયા પછી તદન શાન્ત છે. નવીન હીલચાલની કંઇ ખબર મળી નથી. યુવકમંડળના સેક્રેટરી ભાઇ સીવજી કાનજી-પારસીયા તથા કરાંચી મંડળના મુખ્ય લેખક ભાઈ રતનશી સીવજી—નાકરાણી ગામ રવાપરવાળાના અંતિમ પ્રયાસથી કરાંચીમાં પરિષદ વખતે અગ્નિ સંષ્કાર કરાવવાનો ઠરાવ પસાર થયો હતો તેને અમલમાં મુકવાને આ બે યુવકોની તનતોડ મહેનત અંતે ફળીભુત થઈ છે. પરદેશમાં બધે ઠેકાણે જ્યાં જ્યાં

realpatidar.com

realpatidar.com

આપણી જ્ઞાતિના ભાઇઓ વસે છે ત્યાં મરણ વખતે અગ્નિ સંષ્કાર કરવામાં આવે છે તેજ પ્રમાણે કરાંચીમાં યુવકમંડળના સભ્યોની હીંમતથી અગ્નિ સંષ્કાર ચાલુ થયો છે, એ જાણીને જ્ઞાતિના ભાઇઓ ઘણાજ ખુશી થશે કરાંચીમાં જુના વીચારના ભાઇઓ પણ ઘણા છે છતાં હીંમતથી. અગ્નિસંષ્કારની શરૂઆત કરવાની પહેલ કરવા માટે ભાઇ રતનસી સીવજી તથા ભાઈ સીવજી કાનજી પારસીયાને તેમના સ્તુતીપાત્ર કાર્યોના માટે ધન્યવાદ ઘટે છે. તે શીવાય ભાઇ રતનશી શીવજી નાકરાણી ગામ રવાપરવાળાના પત્રથી એવા પણ શુભ સમાચાર જાણ્યા છે કે કરાંચીમાંથી ભાઈ શીવજી–કાનજી પારસીયા તથા ભાઈ રતનશી શીવજી નાકરાણીના પ્રયાસથી કરાંચીમાં શ્રી પાટીદાર ઉદય નામનું માસીક પેપર થોડા દિવસમાં બહાર પડશે બંને ભાઈઓના લખવા પ્રમાણે માસીકનું ડેકલેરેશન કરાવવાનું હતું તે થઇ ગયું હશે. ખચીત આ શુભ સમાચાર અને માસીક કાઢવાના સાહસને જ્ઞાતિના દરેક ભાઈઓએ પોતા તરફની ફરજ સમજી મદદ કરવીજ જોઇએ. માસીક જેવું વાજીંત્ર હાથમાં હોય તો આખી જ્ઞાતિના નવા જુના ખબરો દરેક ભાઇઓને મળી શકે જેથી આવું જ્ઞાતિને ઉતેજન આપનારૂં માસીક નીકળવાથી આપણે જ્ઞાતિસેવાનાં ઘણાં જરૂરી કામો કરી શકીશું. એના માટે ભાઈ શીવજી કાનજી પારસીયા તથા ભાઇ રતનશી શીવજી નાકરાણી ગામ રવાપરવાળાને જ્ઞાતિમાં ઘણું માન પ્રાપ્ત થશે જગનીયંતા પ્રભુ એમને જ્ઞાતિસેવા કરવાની અનુપમ શકતી આપો, એજ અન્તીમ ઇચ્છા અને પ્રાર્થના છે.

મુંબઇ ઘાટકોપર મધ્યે કરાંચીના ખુલા પત્રનું અવલોકન છપાઈ બહાર પડયા પછી ઘણાજ અવનવા ફેરફારો થવા પામ્યા છે. રા. રા. રાજા ભાઇ સામજી ધોળુ ગામ માનકુવાવાળાને અવલોકનથી ખોટું લાગ્યું છે. એમ તેઓના ઉદગારથી મેં જાણ્યું છે. ભાઈશ્રી રાજાભાઈ સામજીને અંગ ખોટું લાગે તેવું જુઠું લખાણ. મેં કંઈ કર્યું નથી દરેક મંડળોમાં સુસ્તી અને બેદરકારી આવી ગઈ હતી તે સુસ્તી ઉડાવાના માટે મેં નમ્રભાવે સુચનાઓ કરી હતી તેમજ કરાંચીમાંના જ્ઞાતિ સુધારક ભાઇઓએ સભા તરફથી જે ખુલ્લો પત્ર બહાર પાડી અનર્થ ઉભો કર્યો હતો તેથીજ જાહેર પત્રનો જાહેર જવાબ વાળવામાં મેં કોઇ પ્રકારની ભુલ કરી નથી. જ્ઞાતિ સેવાનો ધર્મ અંગીકાર કર્યા પછી સારૂં અથવા ખોટું લગાડવાને અવકાસજ કયાં છે ?

રાજાભાઈ સામજી જેવા બાહોસં જ્ઞાતિસુધારક ભાઈ પોતાને કોઇક વાતનું વચકલું પડવાથી કરાંચી મંડળને અવળે રસ્તે દોરવાનો પ્રયત્ન કરે એના જેવું બીજું દુખદાઇ શું કહેવાય ? ઘાટકોપરની અંદર કોઈ ભાઈ જ્ઞાતિ સુધારામાં આગળ પડતો ભાગ લઇ પીરાણા ધર્મ હીન્દુધર્મ નથી એમ બોલે તેને બોલતાં બંધ કરે અથવા તો એ ભાઈ પ્રત્યે રાજાભાઇના પક્ષવાળા પીરાણા વીરૂધ બોલવાવાળા ભાઇ ઉપર ગુસ્સો કરી ન છાજતો હુમલો કરે છતાં પણ રાજાભાઈ છાનામાના બેસી રહે. એ વાત રાજાભાઇ સામજીને બીલકુલ સોભતી નથી. સમયની પણ બલીહારી છે. એક વખત એવો પણ હતો કે. રાજાભાઈ સામજીના હાથે કચ્છના કણબી જ્ઞાતિમાના જુલમગાર આગેવાન ગેઢેરાઓના પાટ-

realpatidar.com

Patidar Uday started in 1924. This means this report is in the year 1924 or before

Read: 1922-08 - KKP Gnati Varg ane Karachi Sabha nu Avlokan [775]

Rajaram Shamji - Mankuvawala - against Narayan Ramji Limbani's work

https://archive.org/details/bk774/page/n7/mode/1up

realpatidar.com

નગર માનકવા ગાંમમાંજ મગવાણાનો હીરો પટેલ. કરઓાઇનો જશો પટેલ દેશલપરનો મનજી પટેલ અને લોડવા ગામનો રવજી પટેલ. આ મુખ્ય આગેવાનોની સામે શતરૂવટ કરી. પીરાણા પંથનાં ધર્મ કર્મને ઘશી નાંખી ખુદ માનકવા ગામના સોમજી પટેલ. ત્થા રામજી પટેલ ત્થા ગાંમમાનકવાના આગેવાન પટેલોની છાતી ઉપર પીરાણાધર્મથી વીરૂધ પોતાની સાળીની દીકરીને દીકરી કરી રાખેલ. બેન વેલબાઇનાં લગ્ન વેદ વીધી અનુંસાર મોટા વરઘોડા ચઢાવીને જ્ઞાતિસુધારક ભાઇઓમાં જાહેર હીંમત ફેલાવવા અને પીરાણા અર્ધ દગ્ધ પંથના મુસલમાની ક્રીયા કર્મને તુચ્છકારીને વેદ વીધી અનુંસાર મોટા માંગલીક મંડપો બાંધીને પોતાની કરી રાખેલ દીકરીનાં ધામધુમથી છુટાં લગ્ન કરેલ તે રાજાભાઈના વિચારોમાં આજે ગજબ પરિવર્તન થઈ ગયું છે. ઘણીજ અજાયબીની વાત છે. કે બેન વેલબાઇના લગ્નપ્રસંગે રાજા ભાઇના સ્નેહી વર્ગને આમંત્રણથી માનકવાગાંમમાં રાજા ભાઇએ બોલાવેલ અને મોટા ઉત્સાહપૂર્વક માનકવાગાંમના દરબારશ્રી ઠાકોર સાહેબ સામતજી બાવાની અનુમતીથી વેપારી વર્ગ અને મહાજનના સમુદાય સમક્ષ બેન વેલબાઇના લગ્નપ્રસંગે પીરાણા ધર્મના ખંડનની સભા રાજાભાઈ સામજીના ઘર આગળ થયેલી એ રાજાભાઈના આત્મબળનું પરિણામ હતું એ પણ એક કણબીની જ્ઞાતિમાં યાદગાર દીવસ સોનેરી અક્ષરે કોતરાઇ ગયો છે. એ વખતના રાજાભાઇના વિચારોને લઇ તેમના આત્મબળની સૌ કોઈ યુવક સુધ્ધ રદયથી રાજાભાઇના વીચારોનું રદયમાં પુજન કરતા હતા અને અત્યારના રાજાભાઇના પીરાણાધર્મનું રક્ષણ કરવાના વીચારથી ઘાટકોપરના યુવક મંડળમાં મોટી ઉથલપાથલ કરીનાખી છે. ખરેખર જગનીયંતા પ્રભુનો કોપ કચ્છની યુવકોની કસોટી કરવાનો વખત આવી લાગો હોય ગમેતે હોય. પરંતુ ઘાટકોપરમાં જે હાલમાં મતભેદ ઉભો થયો છે. એતો જરૂર જ્ઞાતિનાં કમભાગ્યની નીશાની જ ગણાય જગનીયંતા પ્રભુ સૌને સદ્દબુદ્ધિ આપે.

Difference of opinion in Ghatkopar Yuvak Mandal

કચ્છના કડવા પાટીદારોમાં જ્ઞાતિ સુધારાનું કાંમ કરવા માટે ઘાટકોપરનું યુવક મંડળ, અગ્રેશર પણે કાંમ કરતું હતું ઘાટકોપરનું યુવક મંડળ આજ દીવસ સુધી. એક ગુજરાતના કડવા પાટીદાર યુવક મંડળની એક સાખા તરીકે ઓળખાતું હતું. એ મંડળના પ્રતાપે જ્ઞાતિમાં અનેક સભાઓ થઇ છે. જ્ઞાતિમાં ઘણા સુધારા વધારા થયા છે. એટલું જ નહીં પણ કરાંચીમાં તેમજ મુંબઇમાં હોલ કડવા પાટીદાર પરિષદ મેળવવાને પણ ભાગ્યશાળી થયું છે. પરંતુ કરાંચીવાળા ખુલ્લા પત્રના અવલોકન છપાયા પછી રા. રા. રાજાભાઇ સામજી ધોળુ ગામમાનકવાળા ત્થા ભાઇશ્રી માવજી સામજી લીંબાણી ગામ દેશલપર વાળાના અભિપ્રાયથી છેવટે એમ ચોકસ થયું કે ગુજરાતના કડવા પાટીદારોનાં મંડળની સાખા તરીકે ઘાટકોપરના મંડળને જોડેલું રાખવામાં હવે કંઈ જરૂર નથી. જેથી સ્વતંત્ર ફક્ત કચ્છનાજ કડવા પાટીદારોનું આગવું મંડળ સ્થાપન કરવું. ઘાટકોપરના કડવા પાટીદાર યુવક મંડળમાં જ્ઞાતિના ભાઇઓને દોરવવાને ત્રણ ભાઇઓ લાગવગ ધરાવે છે. એકતો વીરાણીવાળા ભાઇ રતનસી ખીમજી ત્થા બીજા ભાઇ રાજાભાઈ સામજી અને મોટામાં મોટી લાગવગ વાળા અને ઘણા ભાઇઓ ઉપર કાબુ ધરાવનારા ભાઈ માવજી સામજી લીંબાણી ગામ દેશળપર વાળા છે. જેથી સ્વતંત્ર મંડળ સ્થાપવાને ભાઇશ્રી રાજા

Most influential people in Ghatkopar Yuvak Mandal
1) Ratanshi Khimji Khetani -Virani Moti
2) Rajaram Shamji Dholu - Mankuva
3) Mavji Shamji Limbani - Desalpar

realpatidar.com

https://archive.org/details/bk774/page/n8/mode/1up

realpatidar.com

ભાઇ સામજી અને ભાઈ માવજી સામજીના વીચ્યારોથી એમ નકી થયું કે ગુજરાતના કડવા પાટીદાર ભાઇઓ પીરાણા ધર્મને માનતા નથી તેમજ કચ્છના જનોઇ વાળા તથા સ્વામીનારણ સંપ્રદાયને ધર્મ પાળવાવાળા પણ પીરાણા ધર્મને માનતા નથી જેથી તે અને ગુજરાત કાઠીઆવાડના જુદા જુદા ગામના ઘાટકોપરમાં વસ્તા ભાઇઓ જે પ્રથમ યુવક મંડળમાં સામેલ હતા અને મેંબરો હતા તેથી છુટા છેડા કરી ફક્ત પીરાણા ધર્મમાં જ જે રહેલા હોય તેવા ભાઇઓના સમુહનું એક નવું મંડળ ભાઇ રાજાભાઇ સામજી ધોળુ તથા ભાઇ માવજી સામજી લીંબાણી ગામ દેશલપરવાળાની લાગવગ નીચે શરૂવાતમાં તા. ૩૧-૧-૧૯૨૨ ના રોજે ભાઇશ્રી રાજાભાઇ સામજીના ઘર આગળ એટલે ઘાટકોપર માં શેઠ ઘેલાભાઈ લખમસીના બંગલાની કંપાનમાં ઘાટકોપરમાં વસ્તા પીરાણા પંથી ભાઇઓની સભા મેળવી અને નકી કર્યું કે આપણે ગુજરાતમાંના પાટીદાર ભાઇઓના જોડાયલા મંડળથી જુદું ફક્ત કચ્છનાજ પીરાણાપંથી કડવા પાટીદારોનું નવું મંડળ સ્થાપવું છે તેથી મુંબઇમાં વસ્તા ઘાટકોપર અને બીજાં પરાંઓમાં જ્યાં જ્યાં આપડા પીરાણા પંથી ભાઇઓ હોય તેને પત્ર લખી સુચના આપવી કે મહાસીવરાત્રીના દીવસે રાજાભાઈ સામજીના ઘર આગળ સૌ ભાઇઓએ ભેગા થવું. એ પ્રમાણેની દરેક ઠેકાણે સુચના અપાઈ અને પત્ર લખાયા. નીમેલી તારીખે એટલે મહા વદી ૧૪ ને શનીવારે સવારનાં નવ વાગે રા. રા. રાજાભાઈ સામજીના રહેવાના ઘર આગળ એક સભા મંડપમાં કચ્છના કડવા પાટીદાર પીરાણા પંથની ઘાટકોપરમાંના તથા મુંબઇના અડખા પડખાંમાં વસ્તા પીરાણાપંથી ભાઇઓની એક સભા મળી હતી. એ સભાનું મુહરત રા. રા. ભાઈશ્રી વીરજી ખીમજી છભાણી ગામ મહુવાળાના પ્રમુખપદે કર્યું છે. મંડળનું નામ શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ સુધારક યુવકમંડળ એવું ઠેરવ્યું છે, મંડળનો મુખ્ય ઉદ્દેશ કચ્છમાંના જુલ્મી કણબી જ્ઞાતિના આગેવાન ગેઢેરાઓની અણછાજતી જુલ્મી સતા નીર્મુળ કરવા અને જ્ઞાતિના રીત રીવાજોમાં યોગ્ય સુધારો વધારો કરવા માટે નીર્માણ થયેલું છે ઘાટકોપરમાં ઉપર જણાવેલી તારીખે કચ્છના કડવા પાટીદારોનું નવું મંડળ સ્થપાયું છે. શરૂવાતમાં ૬૯ મેમ્બરોએ મંડળમાં નામ નોંધાવ્યાં છે. મંડળના સભાસદ થવાની મેમ્બર ફી મહીને દહાડે ચાર આના ઠરાવી છે. મંડળના ધારા ધોરણ તથા ખાસ નીયમો હવે પછીની સભામાં જાહેર થશે મંડળનો કાયમનો પ્રમુખ અથવા સેક્રેટરી પણ હજુ નીમાયા નથી સેક્રેટરી તરીકે ગામ વીરાણીવાળા લોકપ્રીય ભાઇ રતનસી ખીમજીનું નામ ઘણા ભાઇઓએ સુચવ્યું હતું પરંતુ ભાઇશ્રી રતનસી ખીમજીએ એવા કારણસર સેક્રેટરી થવાની ના પાડી કે મેં પ્રથમ ઘણી સભાઓમાં પીરાણા ધર્મ વીરૂધ ઘણીજ હીલચાલ કરી છે અને હજુ કરૂં છું. અને ભવીષ્યમાં મારાથી બની શકશે તેટલી પીરાણા ધર્મ હિન્દુ ધર્મ નથી એવું જ્ઞાતિના ભાઇઓને તેમજ પીરાણા ધર્મમાં બીજી અન્ય હીન્દુ જ્ઞાતિઓ ફસાયલી હશે તેને પીરાણા ધર્મ તજી દેવાનો બોધ હું જીવન પરીયંત કરેજ રાખીશ જેથી આ મંડળનો હું સેક્રેટરી તરીખે રહી શકું નહીં ત્યારબાદ ભાઈશ્રી રાજાભાઈ શામજી તથા ભાઇ માવજી શામજી એ સભાના કાયમ પ્રમુખ તરીખે ગામ માનકવાવાળા સુપ્રસિદ્ધ કૅાન્ટ્રાકટર ભાઈ જીવરાજ વસ્તાની દરખાસ્ત કરેલ અને તેને ઘણા ભાઇઓએ ટેકો આપેલ પરન્તુ ભાઇ જીવરાજ વસ્તાએ એવા મતલબથી પ્રમુખ થવાની ના પાડી કે હું ઘાટકોપરનો સ્થાઈ રહેવા વાળો નથી જેથી હું મંડળનો પ્રમુખ થઈ શકું નહીં બીજા કોઇ યોગ્ય ભાઇની

31-Jan-1922 - First meeting of breakaway yuvak mandal of ghatkopar

VSAK: 25-Feb-1922

KKP Gyanti Sudharak Yuvak Mandal

Objects of Yuvak Mandal

realpatidar.com

https://archive.org/details/bk774/page/n9/mode/1up

realpatidar.com

નીમણુક કરો તો સારૂં. આ પ્રમાણેની વાટાઘાટમાં સેક્રેટરી અને પ્રમુખના માટે કોઈ પ્રકારની ચોખ થઈ નથી જેથી આગળ ઉપર ચોકસ નીરણ્ય થશે હાલમાં કામ ચલાઉ પ્રમુખ અને સેક્રેટરી તરીકે રા.રા. રાજાભાઇ શામજી ધોળુ પોતે (નીમાયા સીવાય) પોતાના નામથી સેક્રેટરી તરીખે મેંબર ફીના ચાર આના ઉઘરાવે છે. અને મંડળના કામકાજની કાળજી પુર્વક દેખરેખ રાખે છે. ભાઈ શ્રી માવજી સામજી પોતાના કામકાજના વખતનો ભોગ આપી જ્યાં જ્યાં આપણા કચ્છના પાટીદારો કામકાજ કરે છે. ત્યાં જઇ તેમને સમજાવી જ્ઞાતિ-સેવાના કામમાં જોડાવાને વિનંતીઓ કરી તનતોડ મંહનત કરે છે. ભાઇશ્રી રાજાભાઇ સામજી તથા ભાઇશ્રી માવજી સામજીની જ્ઞાતિસેવા જોઈ દરેકના મનમાં તેઓ પ્રત્યે માન ઉત્પન્ન થાય એવા પ્રકારે કાર્ય કરી રહયા છે. એના માટે કોઇથી ના થાય તેમ નથી તો પણ હું હીંમતપુર્વક ખાત્રીથી ભાઇશ્રી રાજાભાઇ સામજીને વિનંતી કરૂં છું કે આપ ભલે મુંબઇમાં વસ્તા મહાલક્ષ્મી—પરેલ દાદર માટુંગા વિગેરે ઠેકાણે લાકડાં વેરવાવાળા જ્ઞાતિના અજ્ઞાન ભાઇઓને કચ્છની કણુબી જ્ઞાતિના જુલ્મગાર આગેવાનોના નફટાઇ ભરેલા ત્રાસદાયક જુલમને એક સંપીથી સામે થવા સમજાવો પરંતુ તેથી એ ભાઇઓનો કંઇ ઉદ્ધાર થશે નહીં જ્યાં સુધી તમેં પોતે પ્રથમ અંગીકાર કરેલા કરાંચી સભાના પ્રમુખપદેથી જે સબ્દો ઉચ્ચારેલા તેજ પ્રમાણે પીરાણા પંથથી જ્ઞાતિના ભાઇઓ અને બહેનોને છોડાવો નહીં ત્યાં સુધી આગેવાનોના કૃત્યોને સામે થવાથી જ્ઞાતિના ભાઇઓનો ઉદ્ધાર થાએ નહીં તે સીવાય કેટલાક જુના ઘા-ટકોપરમાં કચ્છના યુવક મંડળના ભાઇઓ કે જે પીરાણા ધર્મના કટ્ટા વીરોધી છે. તેઓ-ના અંતઃકરણને દુખાવાનું પાપ વોરવા કરતાં એકવાર ફરીથી વીચાર કરી લેવા હું આ-પને વિનંતી કરૂંછું કચ્છ દેશમાં માનકવા ગાંમમાં આપશ્રીએ જ્ઞાતિ આગેવાનોની વીરૂધ તમારી દીકરીનાં હીન્દુ ધર્મ પ્રમાણે વેદ વીધી અનુસાર આપે લગ્ન કર્યાં તે વખતે જે જ્ઞાતિ સુધારક યુવક મંડળના ભાઇઓએ તમને અણીના પ્રસંગે ઘણીજ કીંમતી મદદ કરી છે. અને આપની જતી આબરૂ બચાવી છે. એવા વીર અને બહાદુર ભાઇઓને ની-રાસ કરો તે પહેલાં એકવાર આપના રદયને પુછી જુઓ કે પીરાણા ધર્મ જ્ઞાતિના અને તમારા માટે ઠીક છે કે કેમ ? પીરાણા પંથના વીરોધી ઘાટકોપર વાળા યુવક મંડળના ભાઈ-ઓએ તમારા સ્નેહને લઈ તમારી આગળની જ્ઞાતિ સેવાઓ જાદ કરી તમને માનકવા ગામના કણુબી આગેવાનોએ નાત બહાર કરેલ છે, છતાં પણ ઘાટકોપરમાં સૌ ભાઇઓ તમારાથી કંઈ પણ જુદાઇ રાખ્યા સીવાય આગેવાનોના હુકમને ગલી પી ગયા છે. અને તમને એક જ્ઞાતિભક્ત અથવાતો મુરબ્બી તરીકે માને છે. એ વાત જાદ કરીને પણ તમેં પીરાણા ધર્મ પાળીશકો નહીં તમારા મનમાં સુધારા માટે ગમેતે પ્રકારની આંટી પડી ગઈ હોય અથવા તો કોઈ વ્યક્તી પરતત્વે અણુગમો ઉત્તપન્ન થયો હોય તેથી જન સમા-જને નુકસાન થાએ એવું કાંમ પણ આપ કરી શકો નહીં તમેં જ્ઞાતિ હીતના માટે આગે-વાનો તેમજ પીરાણાના લક્ષ્મણકાકા સાથે તકરારોમાં ઉતરી. વ્યાજબી ન્યાય જ્ઞાતિને અપા-વવા હજારો રૂપિઆ જ્ઞાતિ સેવામાં આપે આપ્યા છે. તે સીવાય પણ આપશ્રીની અનેક પ્રકારની જ્ઞાતિ સેવાઓ જગ જાહેર છે. જગનીયંતા પ્રભુ એક બીજાના મતભેદો દુર કરી સરલ રસ્તે જ્ઞાતિ સેવા એક સંપીથી થાએ એવી સૌને દયાળુ પ્રભુ સદબુદ્ધિ આપે એજ ઇચ્છા.

લી. જ્ઞાતિ સેવક.

નારાયણજી રામજી ગામ વીરાણીવાળાના પ્રણામ.

realpatidar.com